

BESLUT ENLIGT 58 § I LAGEN OM SMITTSAMMA SJUKDOMAR FÖR KOMMUNERNA ESBO, HELSINGFORS, GRANKULLA OCH VANDA

BAKGRUND

Världshälsoorganisationen WHO har 11.3.2020 klassificerat coronavirusepidemin som en pandemi. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Enligt statsrådets första rekommendation 12.3.2020 skulle offentliga sammankomster begränsas för att förhindra spridning av den infektion (covid-19) som det nya coronaviruset orsakade.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland har 13.3.2020–15.6.2021 fattat beslut om restriktioner enligt lagen om smittsamma sjukdomar för sin region.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland har genom sitt beslut 14.6.2021 (ESAVI/21176/2021) under tiden 15.6.2021–14.7.2021 förbjudit alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster som inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt ordnas inomhus i kommunerna Esbo, Helsingfors, Hyvinge, Träskända, Grankulla, Kervo, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs, Tusby och Vanda, i vilka fler än 10 (tio) personer deltar samt alla allmänna sammankomster i vilka fler än 50 (femtio) personer deltar. Inom dessa kommuners områden har det dock varit möjligt att ordna offentliga tillställningar och allmänna sammankomster för över 10 (tio) personer inomhus och för över 50 (femtio) personer i begränsade utrymmen utomhus, förutsatt att kunderna och de som deltar i verksamheten samt sällskapen de facto kan undvika närkontakt med varandra och säkerheten kan säkerställas genom att följa den anvisning som undervisnings- och kulturministeriet och Institutet för hälsa och välfärd gett 31.5.2021.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland har genom sitt beslut av 28.6.2021 (ESAVI/22655/2021) upphävt bestämmelsen i 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar (ESAVI/21176/2021) om förbud mot

offentliga tillställningar och allmänna sammankomster i kommunerna Hyvinge, Träskända, Kervo, Mäntsälä, Nurmijärvi, Borgnäs och Tusby för tiden 29.6.2021–14.7.2021.

HÖRANDE

En hörandeprocess hade kunnat äventyra syftet med det här beslutet. Den försening hörandet hade medfört skulle ha inneburit betydande olägenheter för människors hälsa och den allmänna säkerheten. Därför har regionförvaltningsverket med stöd av 34 § 2 momentet 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) inte ordnat något hörande i ärendet.

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS BESLUT OCH MOTIVERING

Föreläggande

Regionförvaltningsverket i Södra Finland förbjuder med stöd av 58 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar alla offentliga tillställningar och allmänna sammankomster inomhus i Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda, i vilka över 10 (tio) personer deltar, samt alla offentliga tillställningar utomhus och allmänna sammankomster där över 50 (femtio) personer deltar.

I de här kommunernas områden kan offentliga tillställningar och allmänna sammankomster emellertid ordnas inomhus med högst 10 (tio) personer och i avgränsade utrymmen utomhus med högst 50 (femtio) personer förutsatt att kunder och de som deltar i verksamheten och sällskap de facto kan undvika närkontakt med varandra och säkerheten kan tryggas genom att följa ESAVI/21176/2021 3 (14) undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar av den 31 maj 2021 (bilaga 1).

I det här beslutet avses med närkontakt vistelse i samma utrymme inomhus på mindre än två meters avstånd under mer än 15 minuter eller fysisk kontakt med varandra och i utomhusutrymmen fysisk kontakt med varandra.

Föreläggandet gäller under tiden 14.7.2021–10.8.2021.

Motivering

Väsentliga bestämmelser

Enligt 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar är syftet med lagen att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem samt deras negativa konsekvenser för människor och samhället.

I 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar bestäms att när en allmänfarlig smittsam sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig smittsam sjukdom som medför omfattande smittrisk har konstaterats eller med fog kan väntas förekomma, kan regionförvaltningsverket inom sin region fatta beslut om att stänga

verksamhetsenheter inom socialvården och hälso- och sjukvården, läroanstalter, daghem, bostäder och motsvarande lokaler och förbjuda allmänna sammankomster eller offentliga tillställningar, om sådana begränsningar behövs i flera kommuners områden. En ytterligare förutsättning är att åtgärden är nödvändig för att förhindra spridningen av en allmänfarlig sjukdom eller en sjukdom som med fog misstänks vara en allmänfarlig sjukdom. Enligt paragrafens 3 moment får besluten som avses i 1 momentet meddelas för högst en månad. Åtgärderna ska genast avslutas när det inte längre finns någon smittrisk.

Enligt 59 a § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar övervakar regionförvaltningsverket och kommunen inom sina verksamhetsområden fullgörandet av de skyldigheter och iakttagandet av de begränsningar som det föreskrivs om i 58 §, 58 c § 1 och 2 momentet, 58 d samt 58 h § 1 momentet samt iakttagandet av beslut som gäller dessa. I 59 b § i lagen om smittsamma sjukdomar föreskrivs om inspektioner som görs för att genomföra övervakningen och i 59 c § om behörigheten att meddela förelägganden och tvångsmedel.

Enligt 1 § 1 momentet 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar är infektionen som orsakas av den nya typen av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Nationell styrning och det epidemiologiska läget

Enligt Institutet för hälsa och välfärd smittar det nya coronaviruset (SARS-CoV2) framför allt som droppsmitta när en insjuknad person hostar eller nyser. Vid närkontakt kan covid-19 också smitta genom beröring, om en insjuknad exempelvis har hostat i handen och därefter rört en annan person. Virusets dessutom smitta vid beröring av ytor där det nyligen kommit luftvägssekret från en smittad person. Coronavirusen är dock uppbyggda så att de inte klarar sig en längre tid på ytor.

Det är typiskt för virus att de muterar. Muterade virus kan till sina egenskaper avvika från den tidigare virusstammen. Muterade virusstammar kan exempelvis gällande smittsamheten klassas som så kallade oroväckande coronavirusvarianter (variant of concern, VOC).

Institutet för hälsa och välfärd följer aktivt upp hur coronaviruset muterar och bedömer varianternas verkningar på coronavirusepidemin. Ute i världen cirkulerar för närvarande många olika varianter av coronaviruset. Spridningen av nya virusvarianter kan bekämpas på samma sätt som spridningen av det tidigare cirkulerande coronaviruset.

Utöver VOC-varianterna cirkulerar det i Finland och på andra håll i världen också andra muterade virusstammar där man inte ännu känner till hur mutationerna påverkar smittsamheten eller vaccinationsskyddet.

Coronavaccinet skyddar mot covid-19 och särskilt allvarliga former av sjukdomen. Vaccinet mot covid-19 hindrar dessutom virusinfektion och utsöndringen av viruset samt smitta mellan människor väl. På basis av detta är tanken att vaccin mot covid-19 kan bidra till uppkomsten av så kallat indirekt skydd och flockskydd. Hur god skyddseffekt den vaccinerade får beror på den vaccinerades ålder och bakomliggande sjukdomar; på hurdan coronasmitta det är fråga om och vilka virus som cirkulerar vid den aktuella tidpunkten. Enligt dagens kunskap skyddar de vaccin mot covid-19 som används också mot nya virusvarianter, men vaccinernas skyddseffekt kan vara sämre mot vissa varianter. Det är sannolikt att vaccinationen skyddar den vaccinerade mot allvarlig covid19-infektion också när infektionen orsakas av muterat virus.

Coronavaccineringarna har inletts inom EU och 27.12.2020 även i Finland.

Statsrådet har i sitt principbeslut av den 3 september 2020 (VNK/2020/106) förordat social- och hälsovårdsministeriets handlingsplan för genomförande av rekommendationer och begränsningar enligt hybridstrategin för hantering av coronakrisen efter ESAVI/21176/2021 5 (14) covid-19-epidemins första fas (Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2020:27). I planen är utgångspunkten för hanteringen av epidemin sådana åtgärder och beslut som enligt lagen om smittsamma sjukdomar fattas av lokala och regionala myndigheter.

Social- och hälsovårdsministeriet har dessutom 29.12.2020 sänt kommunerna, sjukvårdsdistrikten och övriga samkommuner ett brev om uppdatering av handlingsplanen för hybridstrategin (VN/288/2020). I brevet konstateras det att ministeriet i enlighet med Statsrådets principbeslut 22.12.2020 har uppdaterat handlingsplanen för hybridstrategin. I brevet konstateras det att handlingsplanen innehåller en redogörelse för beskrivningar som karaktäriserar tre epidemifaser. Med hjälp av beskrivningarna ska behovet och riktandet av rekommendationer och restriktioner bedömas och beskrivningarna ska användas som stöd för beslutsfattandet på regional och nationell nivå. Vissa detaljer i beskrivningarna av de olika epidemifaserna har preciserats på basis av erfarenheterna hösten 2020.

Statsrådet har med sitt principbeslut (STM/12/2021) av den 26 januari 2021 förordat att social- och hälsovårdsministeriet kompletterar handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin. Social- och hälsovårdsministeriet har 28.1.2021 utfärdat ett styrbrev om begränsningsåtgärder för att hindra spridningen av den nya virusvarianten och epidemin (VN/909/2021). Enligt brevet utgör de nya varianter av SARS-CoV-2 som har upptäckts ett nytt potentiellt betydande epidemiologiskt hot. Dessa virusvarianter sprider sig betydligt snabbare än coronavirusets tidigare undertyper. Trots att letaliteten inte verkar ha ökat kan den nya virusvarianten leda till en epidemi som

sprids betydligt snabbare än förut, och på grund av det ökade antalet sjukdomsfall allvarligt hota hälso- och sjukvårdssystemets bärkraft. Eftersom den nya virusvarianten utgör ett allvarligt nytt hot har handlingsplanen för hybridstrategin kompletterats den 26 januari 2021. Statsrådet har förordat kompletteringen genom sitt principbeslut. I brevet ges baserat på handlingsplanen rekommendationer för åtgärder i det rådande läget. I brevet lyfter man också fram att kompletteringen av handlingsplanen beskriver hur två olika situationer där epidemin accelererar kan se ut och åtgärdshelheterna för dessa situationer.

Statsrådet fattade 25.2.2021 ett principbeslut om att övergå till nivå två som avses i kompletteringen av handlingsplanen för hybridstrategin (STM/2021/32). Social- och hälsovårdsministeriet har 25.2.2021 utfärdat styrbrevet Restriktioner för att hindra spridningen av virusvarianten och epidemin – nya befogenheter enligt lagen om smittsamma sjukdomar och handlingsplanen för hybridstrategin (VN4947/2021). I brevet konstateras det att ändringen av lagen om smittsamma sjukdomar (147/2021), genom vilken nya temporära befogenheter för att förhindra spridning av epidemin fogades till lagen, trädde i kraft den 22 februari 2021. De tillfälliga befogenheterna gäller till och med den 30 juni 2021. Med anledning av lagändringen har ministeriet den 25 februari 2021 ESAVI/21176/2021 6 (14) uppdaterat del 3 i handlingsplanen samt som bilaga till den ministeriernas tidigare åtgärdsrekommendationer för epidemins olika faser, som gavs den 23 oktober 2020.

Den 1 mars 2021 har statsrådet i samverkan med republikens president konstaterat att det råder undantagsförhållanden i Finland (VNK/2021/21). I motiveringspromemorian till statsrådets beslut konstateras det att när syftet är att bekämpa covid-19 och trygga hälsooch sjukvårdens bärkraft kan situationen inte fås under kontroll med myndigheternas normala befogenheter. Social- och hälsovårdsministeriet har i sitt styrbrev (VN/5229/2021) 1.3.2021 styrt regionerna alla de områden som enligt Institutet för hälsa och välfärds och ministeriets bedömning uppfyller kriterierna för samhällsspridningsfasen eller som med tanke på behovet av åtgärder kan anses befinna sig i denna fas att införa de åtgärder för samhällsspridningsfasen (inkl. de nya befogenheterna enligt lagen om smittsamma sjukdomar) och de tilläggsåtgärder på nivå två som anges i handlingsplanen och den kompletterande handlingsplanen för genomförandet av hybridstrategin.

Social- och hälsovårdsministeriet har i sitt brev 23.4.2021 Restriktioner för att hindra spridningen av virusvarianten och epidemin (VN/11430/202) fortsatt styrt regionerna enligt åtgärdsnivå 2 till och med 31.5.2021. Ministeriet styr regionerna i samhällsspridningsfasen att bland annat fatta beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar om att ställa förutsättningar för användningen av utrymmen som är avsedda för kunder och deltagare då kriterierna som avses i bestämmelsen uppfylls och beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma

sjukdomar som förbjuder offentliga tillställningar med över sex personer eller i sista hand helt förbjuder ordnandet av offentliga tillställningar så att tillställningar med högst sex personer är tillåtna enbart av tvingande lagstadgat skäl. Dessutom rekommenderas i brevet att man i områden som bedöms vara i accelerationsfasen inför motsvarande åtgärder för att effektivisera den riksomfattande epidemibekämpningen och hindra spridningen av epidemin. I brevet konstateras att om man innan den utsatta tiden då styrningen upphör frångår åtgärdsnivåerna så ger ministeriet en särskild ny styrning om dess betydelse och åtgärdsförslagen som förknippas med epidemifaserna.

Statsrådet konstaterade att undantagsförhållandena har upphört 27.4.2021 och utfärdade förordningar som upphäver befogenheterna som infördes med stöd av undantagsförhållandena (VNK/2021/48).

Statsrådet fattade 6.5.2021 ett principbeslut om att frångå användningen av åtgärdsnivåerna som avses i kompletteringen av handlingsplanen för hybridstrategin (STM/2021/83). Statsrådet konstaterar i principbeslutet att det är motiverat att frångå användningen av åtgärdsnivåerna. Statsrådet förordar att social- och hälsovårdsministeriet upphäver de kompletterande åtgärderna till handlingsplanen för genomförandet av ESAVI/21176/2021 7 (14) hybridstrategin av den 26 januari 2021 som gjordes för att hindra en hotande snabb accelerering av epidemin och att virusvarianter som smittar lättare blir vanligare. Social- och hälsovårdsministeriet styr genom principbeslutet alla områden att som fortsatt åtgärd slopa de ytterligare åtgärderna förknippade med åtgärdsnivåerna och övergå till åtgärderna för epidemifasen i regionen enligt handlingsplanen för hybridstrategin.

Statsrådet fattade den 27 maj 2021 principbeslutet (STM/2021/100) om en handlingsplan för genomförande av hybridstrategin för hantering av covid-19-epidemin samt om översyn av handlingsplanen. Social- och hälsovårdsministeriet utfärdade den 27 maj 2021 ett styrningsbrev om Åtgärdsrekommendationer enligt den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin för att förhindra spridningen av epidemin (VN/14345/2021). I brevet styrs åtgärdsrekommendationerna enligt epidemifas till och med den 30 juni 2021. Rekommendationerna som behandlas i brevet anger åtgärdshelheter för varje epidemifas som myndigheterna i områdena kan tillämpa för att bromsa epidemin. Den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin publicerades den 1 juni 2021.

Enligt brevet rekommenderar social- och hälsovårdsministeriet i områden som befinner sig i accelerationsfasen beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar som förpliktar till att ordna offentliga tillställningar och allmänna sammankomster på så sätt att kunder och de som deltar i verksamheten de facto kan undvika närkontakt med varandra genom att följa undervisnings- och kulturministeriets och THL:s anvisningar. Besluten gäller utrymmen inomhus som används för mer än

tio kunders eller deltagares samtidiga vistelse samt med avseende på område och funktion avgränsade utrymmen utomhus som samtidigt används för mer än 50 kunder eller deltagare.

Social- och hälsovårdsministeriet har 24.6.2021 utfärdat ett styrbrev med åtgärdsrekommendationer enligt uppdateringen av handlingsplanen för hybridstrategin (VN/14345/2021-STM-4). I brevet ges handledning om åtgärdsrekommendationer enligt den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin fram till 31.8.2021. Social- och hälsovårdsministeriet har granskat rekommendationen om begränsning av offentliga tillställningar inomhus i spridningsfasen och uppdaterat handlingsplanen för hybridstrategin till denna del. De övriga rekommendationerna förblir oförändrade.

Enligt Institutet för hälsa och välfärd riksomfattande lägesrapport för uppföljning av hybridstrategin 30.6.2021 minskade antalet nya coronafall i maj–juni fram till den sista veckan i juni. I början av maj (vecka 18) konstaterades cirka 1 500 fall – från detta minskade antalet till cirka en tredjedel, och under vecka 23 och 24 konstaterades cirka 500 fall per vecka. Under den senaste veckan (vecka 25, 21–27.6) konstaterades det många flera fall än under de föregående veckorna, sammanlagt 947 fall. Det konstaterades över 400 flera fall än föregående vecka 24.

Under de två senaste veckorna (14–27.6) förekom det 27 nya infektioner per hundra tusen invånare och under de två föregående veckorna (31.5–13.6) 23 per hundra tusen invånare. Under de två senaste veckorna konstaterades sammanlagt 1 480 fall, och 1 280 under de två föregående veckorna.

Ökningen av antalet nya infektioner förklaras till stor del av de infektioner som konstaterats hos EM-turister. Under de senaste veckorna har minst ca 4 500 finländska fotbollssupportrar besökt idrottstävlingar i S:t Petersburg i Ryssland. En betydande del av dem har återvänt till Finland med buss eller småbusstransport. Största delen av personerna som återvänt från S:t Petersburg har deltagit i coronavirustest i samband med gränsöverskridningen och en del har kunnat uppvisa ett färskt negativt testresultat.

Det mest betydande returtrafiken från S:t Petersburg till Finland har skett under vecka 25, 21–25 juni 2021. Bland dessa personer har man fram till den 30 juni 2021 kl. 14 konstaterat 386 positiva testresultat och ytterligare 50 fortsatta smittor. Majoriteten av fallen har rapporterats i Helsingfors, Esbo och Vanda (totalt 264 fall och 17 fortsatta smittor) samt i Birkalands (38 fall och 8 fortsatta smittor) och Egentliga Finlands (31 fall och 5 fortsatta smittor) sjukvårdsdistrikt. Över 40 procent av de infektioner som konstaterats vecka 25 är alltså direkt förknippade med EM-turismen till Ryssland. Sekvenseringsuppgifter om dessa fall kommer att finnas tillgängliga inom de närmaste dygnet. De som återvänder från idrottsresan har aktivt hänvisats till att gå i frivillig

karantän i 14 dygn och söka sig till coronatest inom 72 timmar efter gränsöverskridningen.

Av de nya infektionerna har andelen infektioner som härstammar från utlandet ökat: under den föregående veckan var andelen smittor från utlandet en tredjedel (33 %) och under vecka 25 hälften av smittorna (50 %), och fallen där någon smittats utomlands och i sin tur fört smittan vidare utgjorde 6,0 procent av alla fall. I 59 procent av fallen där personer smittats i hemlandet lyckades man spåra smittkällan. Vecka 25 sattes 3 051 personer i karantän, och 25 procent av de nya smittorna konstaterades hos personer som redan var i karantän. Information om smittspårning och smittkällor anmäldes till THL i realtid från 20/21 områden, och uppgifter om antalet personer som sattes i karantän från 19/21 områden.

Det ökade antalet fall under den gångna veckan syns som en ökning av uppskattningen av den effektiva smittsamhetstalet till nivån 0,70–0,90 (90 % sannolikhetsintervall). Det uppskattade smittsamhetstalet för HUS-området är detsamma, 0,70–0,90.

Incidensen har ökat särskilt i åldersgruppen 20–29 år. Över en tredjedel (35 %) av smittorna som konstaterats under vecka 25 konstaterades i denna åldersgrupp. Andelen 30–39 åringar var 21 procent.

Antalet coronavirustest har minskat från och med början av juni. Vecka 25 gjordes cirka 68 000 test, vilket är cirka 24 000 test mindre än veckan innan. Testantalet kan ännu kompletteras retroaktivt. Andelen covid-19-fall av de testade proven har ökat tydligt, under vecka 25 var andelen 1,4 procent. Uppskattningsvis kommer 0,5 procent av andelen positiva prov från EM-turister under vecka 25.

Enligt sjukvårdsdistrikten fanns det sammanlagt 38 COVID-19-patienter inom sjukhusvården den 30 juni 2021, varav 3 på primärvårdsavdelningarna, 28 på avdelningarna inom den specialiserade sjukvården och 7 på intensivvårdsavdelningar. Sammanlagt 973 dödsfall relaterade till sjukdomen hade anmälts till registret över smittsamma sjukdomar den 30 juni 2021.

I prognoserna för den kommande veckan verkar minskningen i antalet riksomfattande perioder av specialiserad sjukvård och intensivvård för tillfället ha stannat upp. De nya vårdperioderna som rapporterats vecka 25 (18 på avdelningar inom den specialiserade sjukvården och 3 på intensivvårdsavdelningarna) följde prognoserna från den 23 juni.

Epidemisituationen har fortsatt vara lugn i många regioner och få smittor konstateras. I en del av regionerna, särskilt Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt, ökade antalet infektioner betydligt under vecka 25. Orsaken är huvudsakligen de smittor som konstaterats hos EM-turister. I vissa regioner har det förekommit lokala smittkluster. Dessutom återspeglas den försämrade epidemisituationen i Ryssland särskilt i

Sydöstra Finland, där det konstaterats ett ökat antal infektioner som inte har att göra med fotbollsturismen.

I hela landet har cirka 58 procent av befolkningen fått åtminstone en vaccindos och 18 procent en andra dos. Finland har överskridit EU:s mål, enligt vilket över 70 procent av alla över 18 år bör få coronavaccin. För närvarande har cirka 72 procent av befolkningen i Finland över 18 år fått sitt första coronavaccin.

Det epidemiologiska läget i sjukvårdsdistriktets område och erhållna sakkunnigutlåtanden

Syftet med regionförvaltningsverkets begränsande beslut är att som det föreskrivs i 1 § i lagen om smittsamma sjukdomar förebygga att sjukdomsläget förvärras. Risken för massexponeringar och för att sjukdomen sprids är särskilt stor i alla situationer med stora folksamlingar där personerna kan råka i närkontakt med varandra.

Sjukvårdsdistrikten inom Regionförvaltningsverket i Södra Finlands verksamhetsområde har i enlighet med den styrning som getts i socialoch hälsovårdsministeriets brev den 10 september 2020 inrättat regionala samarbetsgrupper för covid-19. Samarbetsgrupperna beaktar i sina lägesbedömningar utöver epidemiläget också de totala konsekvenserna av smittbekämpningsåtgärderna, inklusive ekonomiska konsekvenser och konsekvenser som hänför sig till näringslivet. Regionförvaltningsverket deltar i arbetsgrupperna, liksom också företrädare för Institutet för hälsa och välfärd samt närings-, trafik- och miljöcentralerna i respektive region.

Regionförvaltningsverket har av Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikts regionala coronasamordningsgrupp fått ett utlåtande om covid-19-läget inom sjukvårdsdistriktet och gruppens synpunkter på vilka regionala begränsningsåtgärder som behövs för att stävja epidemin.

Vid mötet 1.7.2021 för den regionala coronasamordningsgruppen för Helsingfors och Nyland konstaterades att det inte finns några grunder för ändring av epidemifaserna. Incidensen under 14 dygn per 100 000 personer har varit 77 i Helsingfors, 58 i Vanda och 47.6 i Esbo. Enligt den statistik som Institutet för hälsa och välfärd förde under veckorna 25–26 i Grankulla 68.9. Enligt det material som presenterades vid mötet har andelen positiva prov av de testade efter en tillfällig ökning sjunkit till cirka 1 %. Inom sjukvårdsdistriktets område förekommer fortfarande massexponeringar. Enligt det material som lades fram vid mötet vårdas 16 coronapatienter på sjukhus inom HNS-området, av vilka en del är på intensivavdelningen.

Vid mötet konstaterades det att turismen från EM-tävlingarna i Petersburg har orsakat knappt 300 smittfall och cirka 40 fortsatta smittfall före mötet. Smittspårningen har fungerat bra. Gruppen tror att vi kan få situationen under kontroll. Gruppen konstaterade att även andra

infektioner är på gång och att den slutliga situationen till följd av midsommaren kommer att märkas under de närmaste dagarna.

Den regionala coronakoordineringsgruppen i Helsingfors och Nyland beslutade enhälligt att rekommendera regionförvaltningsverket att förlänga det beslut enligt accelerationsfasen som gäller i kommunerna i huvudstadsregionen fram till den 14 juli (beslut enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar) med fyra veckor med samma innehåll som hittills, med beaktande även av säkerhetsavstånden inomhus på två meter. Gruppen anser att det är nödvändigt att förlänga beslutet.

Vid mötet 1.7.2021 för huvudstadsregionens coronakoordineringsgrupp beslutade gruppen att rekommendera regionförvaltningsverket i Södra Finland att fortsätta sitt beslut om offentliga tillställningar med det nuvarande innehållet fr.o.m. 15.7.2021.

Enligt de riksomfattande lägesbedömningsrapporterna om uppföljningen av Institutet för hälsa och välfärds hybridstrategi (THL) har incidenttalen för Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt under 14 dygn per 100 000 invånare varit 44.6 (veckorna 22 och 23) och 46.5 (veckorna 24 och 25). Procentandelen positiva prov av de testade under veckorna 22–25 har varit 1.0, 0.8, 0.7 och 2.1. Andelen smittkällor som utreddes vecka 25 har varit 45 procent. Enligt THL:s coronakarta är incidensen för 14 dygn i landskapet Nyland 64.2 per 100 000 invånare 5.7.2021.

Slutsats

Statsrådet fattade den 27 maj 2021 principbeslutet (STM/2021/100) om en handlingsplan för genomförande av hybridstrategin för hantering av covid-19-epidemin samt om översyn av handlingsplanen. Den uppdaterade handlingsplanen för hybridstrategin publicerades den 1 juni 2021.

I social- och hälsovårdsministeriets styrningsbrev av den 27 maj 2021 konstateras att alla har rätt till liv, och det allmänna ska främja befolkningens hälsa (7 § 1 mom. och 19 § 3 mom. i grundlagen). Alla har också rätt till oundgänglig omsorg och till tillräckliga social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster (19 § 1 mom. i grundlagen). Också de internationella människorättsförpliktelser som är bindande för Finland, i synnerhet människors rätt till liv (artikel 2 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna), innebär en skyldighet för det allmänna att agera och skydda. I de internationella människorättskonventionerna tryggas också rätten till hälsa (till exempel artikel 12 i konventionen om sociala, kulturella och ekonomiska rättigheter och artikel 11 i den reviderade Europeiska sociala stadgan). Det allmänna ska se till att bland annat dessa grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter tillgodoses (22 § i grundlagen). Det allmänna ska därmed säkerställa att liv och hälsa skyddas med alla till

buds stående, effektiva och proportionerliga medel samt grunda beslutsfattandet på bästa tillgängliga information.

I samma brev konstateras att alltid när man bedömer restriktioner, ska man på ett enhetligt sätt beakta det allmännas skyldighet att förhindra att epidemin sprids och att trygga hälso- och sjukvårdskapaciteten. När beslut övervägs, måste man därför förutse vilken betydelse och inverkan åtgärdshelheten kommer att ha när läget förändras. Myndigheterna är skyldiga att vidta de åtgärder som behövs för att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna med beaktande av spridningen av epidemin, bekämpningen av epidemin och uppföljningen av åtgärdernas effekter samt uppföljningen av den totala nyttan av och kostnaderna för de åtgärder som vidtas.

I samma styrningsbrev konstateras att begränsningsåtgärderna inte får avvecklas för tidigt, utan rekommendationerna och restriktionerna ska lindras efter noga övervägande så att nya smittkluster inte uppstår. Avvecklingen av begränsningarna ska i regel göras i motsatt ordning till hur de infördes. Vilka restriktioner som ska tillämpas vid varje given tidpunkt väljs utifrån en samlad bedömning, så att den positiva effekten på bromsandet av epidemin är så stor som möjligt i förhållande till de negativa sociala och ekonomiska konsekvenserna av restriktionerna. På basis av uppföljningen och bedömningen kan restriktioner avvecklas, bibehållas eller återinföras.

Enligt den utredning som fåtts är epidemin för närvarande tudelad i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt. Huvudstadsregionen fortsätter i accelerationsfasen av epidemin, men sjukvårdsdistriktets övriga områden har emellertid övergått till basnivån. Nylands regionala koordineringsgrupp och huvudstadsregionens coronakoordineringsgrupp har rekommenderat regionförvaltningsverket att fortsätta det beslut om begränsning av sammankomster som baserar sig på att epidemin är i en accelerationsfas i kommunerna i huvudstadsregionen.

Regionförvaltningsverket konstaterar att nödvändighetsbedömningen enligt 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar är en helhetsbedömning där man inte kan ge incidenstalet en avgörande betydelse. I en kommun med få invånare kan några insjuknade personer höja incidensen (antalet fall per 100 000 invånare) avsevärt. Å andra sidan ska trots den låga incidensen i en enskild kommun i helhetsbedömningen beaktas de för kommunen typiska områdena där man arbetar och utträttar ärenden som typiskt är av betydelse då en smittsam sjukdom sprids bland befolkningen. Huvudstadsregionen kan totalt sett anses utgöra ett sådant område.

Med beaktande av det ovan nämnda och de rekommendationer som Institutet för hälsa och välfärd och sjukvårdsdistrikten gett i egenskap av sakkunniga samt den styrning som social- och hälsovårdsministeriet gett, anser Regionförvaltningsverket i Södra Finland att det är

nödvändigt att begränsa antalet offentliga tillställningar och allmänna sammankomster inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt i fråga om Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda för att förhindra att en smittsam sjukdom sprids.

Regionförvaltningsverket konstaterar särskilt att kommunerna enligt smittläget i alla händelser vid behov kan fatta beslut som inför begränsningar enligt lagen om smittsamma sjukdomar i sitt område eller ett beslut som inför striktare begränsningar jämfört med de begränsningar som regionförvaltningsverket har meddelat.

Regionförvaltningsverket i Södra Finlands beslut gällande kommunernas områden i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt baserar sig på den nuvarande helhetsbedömningen av den regionala situationen, där man har bedömt de regionala faktiska konsekvenserna av covid-19 för folkhälsan och utöver Institutet för hälsa och välfärds sakkunskap även har beaktat de regionala myndigheternas synpunkter samt social- och hälsovårdsministeriets styrning om behovet av begränsningsåtgärder. Vid prövningen av åtgärderna har man beaktat att beslutet har konsekvenser för samhället, ekonomin, näringslivet och grundläggande fri- och rättigheter. Med det här beslutet begränsas verksamheten bara ESAVI/21176/2021 13 (14) till den del som det enligt den erhållna styrningen och sakkunnigutlåtanden är nödvändigt.

Regionförvaltningsverket kan fatta beslut enligt 58 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar som kan gälla för högst en månad. Om det epidemiologiska läget förändras gör regionförvaltningsverket en ny bedömning av beslutet att begränsa sammankomsterna.

Med stöd av det som konstaterats ovan är detta föreläggande nödvändigt för att förhindra spridningen av en smittsam sjukdom inom kommunerna Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda.

TILLÄMPADE BESTÄMMELSER

Lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) 1, 8, 58, 59 a-c och 91 §

Statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017) 1 och 5 §

SÖKANDE AV ÄNDRING

Enligt 90 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar får det här beslutet överklagas genom besvär hos Tavastehus förvaltningsdomstol på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). En besvärsanvisning är bifogad.

VERKSTÄLLANDE

Med stöd av 91 § 1 momentet i lagen om smittsamma sjukdomar verkställs det här beslutet omedelbart trots eventuellt överklagande.

MER INFORMATION

Mer information fås vid behov av regionförvaltningsöverläkare Laura Nikunen, tfn 029 501 6000 (växeln).

vikarierande överdirektör,
direktör

Kristiina Poikajärvi

regionförvaltningsöverläkare

Laura Nikunen

BILAGOR

Bilaga 1, Institutet för hälsa och välfärds och undervisnings- och kulturministeriets anvisningar för att förhindra coronavirussmitta vid offentliga tillställningar, vid allmänna sammankomster och vid användningen av offentliga lokaler av den 31 maj 2021.

Bilaga 2, Kommunerna inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt

DISTRIBUTION OCH PRESTATIONSavgift

Beslutet delges genom offentlig delgivning

Delgivningen av detta beslut sker genom offentlig delgivning. Beslutet hålls framlagt hos Regionförvaltningsverket i Södra Finland till och med den 10 augusti 2021. Ett meddelande om att beslutet finns till påseende har publicerats i det allmänna datanätet på regionförvaltningsverkets webbsida avi.fi/sv/offentliga-delgivningar.

Delfåendet av beslutet anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda meddelande har publicerats på regionförvaltningsverkets webbplats.

För kännedom

Kommunerna och samkommunerna inom Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt

Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt som ombes informera kommunernas läkare som ansvarar för smittsamma sjukdomar om beslutet

Polisinrättningarna i Helsingfors, Östra Nyland och Västra Nyland

Räddningsverken i Helsingfors stad, Östra Nyland, Mellersta Nyland och Västra Nyland

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården

Institutet för hälsa och välfärd

Social- och hälsovårdsministeriet

Undervisnings- och kulturministeriet

Statsrådets kanslis kommunikationsavdelning

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata

Statskontoret

Avgiftsfritt